ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1-3/26/430-916

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	20.04.2026 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	07.03.2026 (registreeritud inspektsioonis 09.03.2026)
Teabevaldaja	Mustvee Vallavalitsus aadress: Tartu tn 28, 49603 Mustvee e-posti aadress: info@mustvee.ee
Vaide esitaja (teabenõudja)	Eraisik e-posti aadress: xxxxxxxxx@mail.ee

RESOLUTSIOON:
Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) **jätta vaie rahuldamata:**
   - **a) kuna Mustvee Vallavalitsus on vaide esitajale väljastanud vaide esitaja poolt soovitud valla valduses olevad dokumendid ning kinnitanud, et vallal muid dokumente ei ole;**
   - b) **kuna Mustvee valla kinnitusel ei ole neil võimalik vanast Avinurme valla dokumendiregistrist vaide esitaja poolt soovitud väljavõtteid teha. Samas on valla valduses olevatelt ja vaide esitajale edastatud dokumentidelt näha registreerimise aeg ja number. Seega on vaide esitajal teada, mis ajal ja millise numbri all dokument registreeriti;**
   - **c) dokumendi nõude osas, mille alusel toimikut ei moodustatud või mis lubab jätta erastamismenetluses toimiku moodustamata, kuna sellist dokumenti Mustvee vallal ei ole;**
   - d) **teenistujate (dokumendihaldurite) nimede väljastamata jätmise osas, kuna teabenõudjal puudub õigus nõuda kolmandate isikute andmeid ning kontrollida nende tööülesannete täitmist;**
   - e) **ettekirjutuse tegemiseks teabenõudele tähtaegselt vastamata jätmise osas, kuna menetluse kestel on vallavalitsus teabenõudele vastanud ning teabenõuet ei ole võimalik tagantjärgi tähtaegselt täita.**

2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 06.02.2026 esitas vaide esitaja Andmekaitse Inspektsioonile vaide Mustvee valla tegevuse peale, seoses vaide esitaja 15.01.2023 ja 23.01.2026 esitatud teabenõuete mittenõuetekohase täitmise peale, millele vallavalitsus oli vastanud 05.02.2026.
2. 06.02.2026 esitas vaide esitaja Mustvee vallale täiendava pöördumise/teabenõude, millele vallavalitsus vastas 20.02.2026. Eeltoodu osas tegi Andmekaitse Inspektsioon vaideotsuse 23.03.2026 nr 2.1-3/26/250-508.
3. 21.02.2026 esitas vaide esitaja Mustvee vallavalitsusele uue teabenõude, milles palus väljastada teavet dokumendihaldurite ja vastutavate isikute kohta nimeliselt ning nende ametiülesannete ja teenistusperioodide kohta, kes täitsid Avinurme vallas dokumendihaldurite ülesandeid enne valdade ühinemist ning Mustvee vallas peale valdade ühinemist. Samuti palus vaide esitaja teavet menetluste ja toimikute registritesse kandmise, menetluses dokumentide koostamise ja säilitamise ning dokumentide paiknemise ja haldamise kohta.
4. Kuna Mustvee vallavalitsus vaide esitaja 21.02.2026 pöördumisele, mis oli pealkirjastatud teabenõudena, tähtaegselt ei vastanud, siis edastas vaide esitaja 03.03.2026 Mustvee vallavalitsusele meeldetuletuse.
5. 07.03.2026 esitas vaide esitaja Andmekaitse Inspektsioonile vaide 21.02.2026 teabenõudele tähtaegselt vastamata jätmise peale, mille inspektsioon registreeris eraldi (käesoleva) vaidena.
6. Lisaks esitas vaide esitaja 23.03.2026 vaide täienduse ka vallavalitsuse 23.03.2026 vastuse nr 14-3/26/163-10 osas, millega vald vastas vaide esitaja 21.02.2026 teabenõudele.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

07.03.2023 esitatud vaie

Vaide kohaselt esitas vaide esitaja 21.02.2026 Mustvee Vallavalitsusele teabenõude. Kuna sellele ei vastatud avaliku teabe seaduses sätestatud tähtaja jooksul, siis saatis vaide esitaja 03.03.2026 vallale meeldetuletuse.

Vaide esitaja märgib vaides, et vaide esitamise ajaks (07.03.2026) ei ole ta saanud Mustvee vallavalitsuselt ei vastust ega teadet vastamise tähtaja pikendamise kohta, nagu näeb ette avaliku teabe seadus.

Vaide esitaja palub võtta eeltoodud asjaolud arvesse vaide lahendamisel ning hinnata, kas Mustvee vallavalitsuse tegevus vastab avaliku teabe seaduse nõuetele.

23.03.2026 esitatud vaide täiendus

Vaide täienduse kohaselt vastas Mustvee vallavalitsuse 23.03.2026 kirjaga nr 14-3/26/163-10 vaide esitaja 21.02.2026 teabenõudele. Vaide esitaja leiab, et teabenõue ei ole täidetud nõuetekohaselt ning kokkuvõtvalt esinevad järgmised seaduse rikkumised ja menetluslikud puudujäägid:

Seaduserikkumised ja menetluslikud puudujäägid

1. ***Teabenõudele vastamise tähtaja ületamine***

- *21.02.2026 teabenõudele vastati alles 23.03.2026, ületades seaduses sätestatud tähtaega.*

2. ***Teavitamata jätmine tähtaja pikendamisest***
   - *Vallavalitsus ei teavitanud seaduse kohaselt võimalikust tähtaega pikendamisest.*
3. ***Osaline ja puudulik teabenõude täitmine***
   - *Vallavalitsuse vastus on üldsõnaline, sisaldab sisulisi väiteid ilma dokumentaalse aluseta.*
   - *Keeldumine esitada dokumendihaldurite nimed ja teenistusperioodid rikub Avaliku teabe seadust § 3 ja § 6.*
4. ***Dokumentide haldamise ja registrikandmise selgituste puudujääk***
   - *Vallavalitsus viitab dokumentide registreerimisele „teemade kaupa“, kuid ei esita dokumentaalset tõendust, mis seadustlikult lubaks erastamismenetluse toimiku mitte moodustada.*
   - *Ei ole esitatud dokumenteeritud aluseid väidetele, et toimiku mittemoodustamine oli vastavuses tollase asjaajamiskorraga.*

Vaide esitaja palub Andmekaitse Inspektsioonil hinnata, kas Mustvee Vallavalitsus on rikkunud Avaliku teabe seadusest tulenevat:

- *teabenõuete täieliku ja nõuetekohase täitmise kohustust;*
- *teabe kättesaadavuse tagamise kohustust.*

Kohustada Vallavalitsust

- *esitada puuduvad dokumendid ja teave, sh dokumendihaldurite nimed ja teenistusperioodid;*
- *esitada dokumentaalne alus väidetele, et toimikut ei moodustatud;*
- *selgitada täpselt dokumentide paiknemist ja haldamist nii Avinurme kui Mustvee Vallavalitsuses;*
- *järgida seaduses sätestatud teabenõudele vastamise tähtaega ning teavitada võimalikust pikendusest.*

Samuti palub vaide esitaja *vajadusel teha Mustvee Vallavalitsusele* ***ettekirjutus nõutud teabe esitamiseks ja seadusest tulenevate kohustuste täitmiseks****.*

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Mustvee vallavalitsus on selgitanud, et Mustvee vallavalitsus on saanud Eraisiku teabenõude 25.02.2026. Oma e-kirjas ta küll viitab, et saadab oma 21.02.2026 teabenõude, aga kirja saatmise kuupäevaks loetakse ikka seda kuupäeva, millal see adressaadini jõuab.

Sellegipoolest tuleb tunnistada, et vald tõepoolest ei vastanud teabenõudele seaduses sätestatud tähtaja jooksul. Vallal oli plaanis anda Eraisikule teada, et pikendame teabenõudele vastamise tähtaega, kuid kahjuks jäi see teavitus valla poolt väljastamata. Vallavalitsus avaldab kahetsust, et selle teabenõude vastus viibis. Tegemist ei ole kindlasti mitte pahatahtlikkusega. Vallavalitsus on teabenõude vastuses avaldanud kahetsust ka Eraisikule ning lubanud, et edaspidi püütakse taolisi vigu vältida ning tunnistab, et vallal ei ole tavaks vastuse saatmistega viivitada määral, mis väljub seadustes lubatust. Inspektsioonile on edastatud ka vastus vaide esitaja teabenõudele.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Andmekaitse Inspektsiooni pädevus ja vaide ese

1. Tulenevalt AvTS § 45 lg-st 1 teostab Andmekaitse Inspektsioon teabevaldajate üle järelevalvet teabenõuete täitmisel ja teabe avalikustamisel. Tulenevalt AvTS § 3 lg-st 1 on avalikuks teabeks, mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on loodud või saadud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiaid või väljavõtteid asutuse valduses olevatest dokumentidest. Samuti ka väljavõtteid asutuse valduses olevatest andmekogudest ja registritest, kui neis on soovitud andmed olemas ja neist on soovitud kujul võimalik välja võtteid teha.

2. Kui aga soovitud kujul andmete saamiseks tuleb andmekogust eelnevalt erinevaid päringuid teha ehk andmeid süstematiseerida ja koguda, siis selline teabenõule loetakse tulenevalt AvTS § 23 lg 2 p-st 5 selgitustaotluseks ning sellele vastatakse vastavalt märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduses sätestatud korras. Andmekaitse Inspektsioon ei teosta järelevalvet märgukirjadele ja selgitustaotlustele vastamise seaduse üle.

3. Samuti ei kuulu Andmekaitse Inspektsiooni pädevusse järelevalve teostamine selle üle, kas ja milliseid toimikuid oleks vallavalitsus pidanud seoses erastamistega koostama, kuidas säilitama või kellele üle andma, kuna seda ei reguleeri avaliku teabe seadus. Seega ei kuulu inspektsiooni pädevusse ka järelevalve teostamine ega asjaolude välja selgitamine kus ja kuidas vaide esitaja poolt soovitud dokumente on füüsiliselt hoitud ja säilitatud nii Avinurme kui Mustvee Vallavalitsuses. Seda enam, et vaide esitajale on olemasolevad dokumendid edastatud ning inspektsioonile ei ole teada, et neid oleks edastatud selleks õigust mitteomavatele isikutele. Seega on käesoleva vaide esemeks 21.02.2026 teabenõude mittenõuetekohane täitmine.

21.02.2026 teabenõudele vastamine

4. 21.02.2026 teabenõude punktis 1 palus vaide esitaja väljastada järgmise teabe dokumendihaldurite ja vastutavate isikute kohta:
a*) millised isikud nimeliselt täitsid dokumendihalduri (või vastava dokumendihalduse eest vastutava ametniku) teenistusülesandeid Avinurme Vallavalitsuses Eraisiku II maa ostueesõigusega erastamise menetluse ajal?*
b) millised isikud nimeliselt täitsid dokumendihalduri teenistusülesandeid Mustvee Vallavalitsuses pärast omavalitsuste ühinemist, mil nimetatud dokumente säilitati ja hallati, ning mis puudutas Avinurme Vallavalitsusest üle tulnud dokumente?
c) palun esitada nimetatud isikute ametikohad ja teenistusperioodid vastavas rollis.
d) palun esitada teenistusülesannete kirjeldused dokumendihalduse osas.

5. Vallavalitsuse keeldus eeltoodud teabe väljastamisest põhjendusega, et kuna vastutaja ei ole ametnik, vaid vastutaja on vald. Vallavalitsus selgitas, *et kuna Avinurme valla õigusjärglane on Mustvee vald, siis juhul, kui Teil on pretensioone läbi viidud menetluste kohta, saate esitada need valla vastu, mitte konkreetsete ametnike vastu*.

6. Vaide esitaja leidis oma 23.03.2026 täiendavas vaides, et selline põhjendus ei ole asjakohane ega kooskõlas avaliku teabe seadusega, kuna ametniku nimi teenistusülesannete täitmisel on avalik teave.

7. Andmekaitse Inspektsioon siinkohal vaide esitaja seisukohaga ei nõustu. Kõigepealt peame vajalikuks selgitada, et reeglina dokumendihalduse spetsialistid ei ole ametnikud vaid on teenistujad, kes töötavad töölepingu alusel ning kelle andmed AvTS § 28 lg 1 p 6 alla ei kuulu, kuna eeltoodud säte kohustab avalikustama ainult ametnike andmeid. Isegi kui asuda seisukohale, et dokumendihaldurite puhul oleks tegemist

ametnikega, siis oleks avalikud ainult AvTS § 28 lg 1 p-s 6 sätestatud andmed ning seda ainult ajal kui nad asutuses töötavad. Kui nad on asutusest lahkunud, siis teave selle kohta, millal ja millisel ametikohal on isik töötanud ei kuulu enam avalikustamisele.

8. Siinkohal nõustub Andmekaitse Inspektsioon Mustvee vallavalitsusega selles, et asutuse ülesanne on kontrollida oma töötajate tööülesannete täitmist ning kui vaide esitajal on dokumentide registreerimise või säilitamise osas pretensioone, siis tuleb need esitada asutusele. Lisaks eeltoodule, kuna vallal ei ole ka dokumenti, milles oleks dokumenteeritud, kes teenistujatest nimeliselt, millise ajaperioodil on tegelenud vaide esitaja poolt märgitud dokumentidega, siis et sellist teavet üldse väljastada, tuleks vastavaid andmeid erinevatest dokumentidest (personalidokumendid, dokumendiregister jms) koguda ehk siis ei ole võimalik teha ühest mingist dokumendist väljavõtet. Seega tuleks selline teabenõue tulenevalt AvTS § 23 lg 2 p-st 5 lugeda selgitustaotluseks. Kuna teabenõudele vastamine eeldaks teabe analüüsimist ja täiendava teabe kogumist.

9. Eeltoodust tulenevalt loeb Andmekaitse Inspektsioon 21.02.2026 teabenõude punkti 1 puhul teabenõude täitmisest keeldumise nõuetekohaseks. Siinkohal saab Mustvee vallavalitsusele ette heita üksnes seda, et põhjendused oleksid võinud olla põhjalikumad.

10. 21.02.2026 teabenõude punktides 2 ja 3 soovis vaide esitaja teavet Eraisiku II maa ostuõigusega toimikute ja menetluse registreerimise kohta dokumendiregistris või muus ametlikus registreerimissüsteemis ning teavet dokumentide säilitamise üleandmise kohta.

11. Vastuses vaide esitaja teabenõudele on Mustvee vallavalitsus selgitanud, et *vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.11.1996 määrusega nr 267 kinnitatud "Maa ostueesõigusega erastamise korra" punktile 8 algas maa ostueesõigusega erastamise menetlus avalduse esitamisega erastatava maa asukohajärgsele kohalikule omavalitsusele. Eraisiku II 16.02.1999 avaldus on Avinurme Vallavalitsuses registreeritud vastavalt avaldusel olevale märkele 16.02.1999 numbri 368 all.*

Eelnimetatud korra punkti 13 kohaselt avas Avinurme Vallavalitsus Eraisiku II poolt esitatud dokumentide ja andmete alusel maa ostueesõigusega erastamise toimiku, mis toonase praktika kohaselt tähendas seda, et kõik ühe avaldusega seotud dokumendid koondati kokku ühte kiirköitjasse (nn menetlustoimikusse) seniks, kuni valla maanõunikul olid kokku kogutud kõik maa ostueesõigusega erastamise korras nõutud dokumendid ja neist dokumentidest oli võimalik kokku õmmelda arhiiviväärtuslik maa ostueesõigusega erastamise juriidiline toimik, mis tuli edastada koos maa katastrimõõdistustoimikuga edasiseks menetlemiseks maavanemale kui maa erastamise korraldaja.

12. Eeltoodust saab Andmekaitse Inspektsioon aru selliselt, et peale Eraisiku II (toonase nimega xxxxxxxx) poolt 16.02.1999 esitatud avaldust kogus Avinurme Vallavalitsus kõik edastatud dokumendid ühte kausta (kuna tegemist oli paberkandjal dokumentidega), et koostada neist erastamise juriidiline toimik (mida oleks võimalik registreerida eraldi toimikuna), mis edastataks edasiseks menetlemiseks maavanemale. Kuna aga avalduse esitaja kõiki nõutud dokumente ei esitanud, siis sellist juriidilist toimikut, mida oleks saanud edastada maavanemale, ei koostatud. Seega tuleb vahet teha nn kiirköitjasse kogutud dokumentide ja köidetud toimikute vahel.

13. Siinkohal peab Andmekaitse Inspektsioon vajalikuks ka selgitada, et kuna avaldus edastati Avinurme vallale 1999 aastal, siis avaliku teabe seadust veel ei olnud. Seega

ei saa siin lähtuda ka avaliku teabe seaduses sätestatud nõuetest. Avaliku teabe seadus hakkas kehtima alles 2001. aastal. Ka peale avaliku teabe seaduse kehtima hakkamist ei olnud veel enamikel asutustel digitaalseid dokumendiregistrid ning neid peeti kas žurnaalides paberkandjal või exceli tabelites.

14. Nagu võib valla vastusest aru saada ning nähtub edastatud dokumendilt, siis on avaldusel märge, et see on registreeritud 16.02.1999 nr 368 all. Seega saab asuda seisukohale, et eeltoodud avaldus oli Avinurme vallas registreeritud. Kuna vähemalt osaliselt on dokumendid Avinurme vallale edastatud enne avaliku teabe seaduse kehtima hakkamist, siis ei saa eeldada, et see dokumentide registreerimine peaks olema kooskõlas praegu kehtiva avaliku teabe seadusega.

15. Vaide esitaja on soovinud ka toimiku puudumise, hävitamise või üleandmise akte, mille osas on vallavalitsus selgitanud, et mingeid akte Eraisiku II katastrimõõdistamise toimiku puudumise ega maa ostueesõigusega erastamise juriidilise toimiku koostamata jätmise kohta ei ole ehk siis on selles osas keeldunud teabenõude täitmisest.

16. Siinkohal peab Andmekaitse Inspektsioon vajalikuks selgitada, et inspektsioon ei teosta järelevalvet selle üle, kas milliseid dokumente teabevaldaja koostab või on kohustatud koostama. Siinkohal jääb ka arusaamartuks, mida vaide esitaja peab silmas toimiku puudumise akti all. Kui mingeid dokumente või toimikuid ei ole koostatud, siis reeglina selle kohta dokumenti ei koostata. Inspektsioonile arusaadavalt lõppes Eraisiku II (Xxxxxxxx) maa ostueesõigusega erastamismenetlus 22.05.2006 korraldusega nr 94. Kuna kõiki vajalike dokumente ei olnud esitatud, siis ei moodustatud ka eraldi erastamistoimikut, mis oleks eraldi toimikuna säilitatud. Kas see oli toona õiguspärane, selles osas puudub inspektsioonil pädevus anda hinnanguid.

17. 20.02.2026 vastuses nr 14-3/26/163-7 on Mustvee vallavalitsus vaide esitajale selgitanud, et 05.02.2026 kirjaga nr 14-3/26/163-5 on vallavalitsus edastanud vaide esitajale Eraiaiku II maa ostueesõigusega erastamise ja hoonestusõiguse seadmise menetlusega seotud algdokumendid, mis on Mustvee Vallavalitsuses säilinud. Nii erastamise avalduselt kui ka hoonestusõiguse seadmise avaldusel on näha registreerimise kuupäev ja number, millest saab järeldada, et eeltoodud dokumendid on registreeritud vastavatel kuupäevadel ja vastavate numbrite all. Lisaks on Mustvee vallavalitsus 20.02.2026 kirjaga edastanud lisaks ka nendes menetlustes tehtud vallavalitsuse otsused ning selgitanud, et maa ostueesõigusega erastamise toimikut, mida vaide esitaja nõuab vallal ei ole, mistõttu pole võimalik vallal ka seda edastada.

18. Eeltoodust saab Andmekaitse Inspektsioon aru selliselt, et Mustvee vallavalitsus on vaide esitajale edastanud kõik tema valduses olevad dokumendid, mis puudutavad Eraiaku II avalduse alusel algatatud maa ostueesõigusega erastamist ning muid dokumente vallal eeltoodud menetlusega seoses ei ole. Ehk siis vaide esitajale on väljastanud kõik säilinud ja olemasolevad dokumendid.

19. Vaide esitaja on teabenõude punktis 4 soovinud teavet dokumentide paiknemise ja haldamise kohta. Andmekaitse Inspektsioon saab eeltoodud soovist aru selliselt, et vaide esitaja sooviks on saada teavet selle kohta, milliste registrikannete alla on vaide esemeks olevad dokumendid registreeritud.

20. Antud juhul on vallavalitsus vastuses vaide esitaja teabenõudele märkinud, et vaide esitaja küsimused on kohati arusaamatud ning selgitanud, et vallavalitsusel ei ole maa ostueesõigusega erastamise toimikut. Samuti on vallavalitsus eelnevalt vaide esitajale selgitanud, miks toimikut ei moodustatud ja kuidas toimub dokumentide registreerimine.

21. Täiendavalt on vallavalitsuses telefonivestluses inspektsioonile selgitanud (HMS § 38 lg 2 kohaselt on ka suuliselt antud selgitus tõend), et neil ei ole võimalik enam vanast Avinurme valla registrist väljavõtteid teha. Eeltoodu ei saa inspektsiooni hinnangul ka rikkuda vaide esitaja õigusi, kuna dokumentidel (avaldustel) on vastavad kanded näha. Samas ei saa ka Andmekaitse Inspektsioon vallavalitsusele ette kirjutada, kuidas vallavalitsus oleks pidanud vaide esitaja soovist aru saama. Teabevaldaja vastab teabenõudele nii nagu sellest on võimalik aru saada.

22. Kui vaide esitaja soovib lisaks ka selgitusi, dokumentide füüsilise säilitamise asukoha (hoone, ruum, arhiiviriiuli tähis või muu arhiivitunnus) kohta (näiteks 23.01.2026 esitatud teabenõue), mida ei ole soovitud kujul dokumenteeritud, siis loetakse selline teabenõue selgitustaotluseks AvTS § 35 lg 2 p 5 alusel, kuna vastamiseks ei ole võimalik ühestki dokumendist väljavõtet teha, vaid vastamiseks tuleb alles vastav dokument koostada. Seega on vastatud teabenõudele nii nagu vallavalisus sellest aru sai.

Vaide esitaja nõuded ettekirjutuse tegemiseks

23. Vaide esitaja leiab, et vaide esitaja on rikkunud teabenõudele vastamise tähtaega. Andmekaitse Inspektsioon nõustub vaide esitajaga selles, et antud juhul on Mustvee vallavalitsus ületanud teabenõudele vastamise tähtaega ning on seda ka tunnistanud. Kui teabevaldaja on vastamistähtaega ületanud, siis ei ole võimalik teda kohusta enam tähtaegselt teabenõuet täitma.

24. Selgitame, et haldusjärelevalve eesmärgiks on õigusrikkumise lõpetamine ja õigusliku olukorra saavutamine. Kui järelevalveorgan teeb teabevaldajale ettekirjutuse, siis peab ettekirjutus olema ka täidetav. Seega, kui menetluse kestel on teabevaldaja õigusrikkumise lõpetanud, siis ei ole võimalik enam ka ettekirjutust teha, kuna ettekirjutust ei saa teha tulevaste võimalike rikkumiste vältimiseks. Samuti ei ole võimalik teha ettekirjutust tagasiulatuvalt teabenõude tähtaegseks täitmiseks, kuna teabenõuet ei ole enam võimalik tähtaegselt täita. Lisaks on vallavalitsus ka vastamise tähtaja ületamise osas vaide esitaja ees ka vabandanud.

25. Vaide esitaja leidis vaides, et dokumendihaldurite nimed väljastamata jätmine rikub avaliku teabe seaduse § 3 ja 6 ning palus kohustada inspektsioonil vallavalitsust need vaide esitajale väljastama. Nagu juba eelpool selgitatud, siis dokumendihaldurite puhul ei ole tegemist ametnikega ning teenistujate tegevust, sh seda kes millisel ajavahemikul millised ülesandeid täitis, kontrollib asutus mitte kolmandad isikud. Kui vaide esitaja ei ole rahul dokumentide registreerimise ja asutuse asjaajamisega, siis on võimalik esitada pretensioonid asutusele. Lisaks peab asutus kaitsma ka oma töötajate isikuandmeid ja eraelu ning avalikkusel ei ole õigus nõuda teavet töötajate tööülesannete (konkreetsete dokumentidega seotud) täitmise kohta. Seda enam, et teave isiku teenistusperioodi kohta (kes, mis ajaperioodil mingil ametikohal töötas) puudutab teenistuja eraelu. See, kui isik töötab avalikuks sektoris ei tähenda seda, et tal üldse eraelu ei ole.

26. Vaide esitaja leiab, et vallavalitsus ei ole esitanud dokumentaalset tõendust, mis lubaks erastamismenetluse toimiku jätta moodustamata. Samuti ei ole esitatud dokumenteeritud aluseid väidetele, et toimiku mittemoodustamine oli vastavuses tollase asjaajamiskorraga.

27. Mustvee Vallavalitsus on 23.03.2026 vastuses nr 14-3/163-10 selgitanud kuidas toimus

06.11.1999 määrusega kinnitatud „Maa ostueesõigusega erastamise korra“ kohaselt erastamistoimikute moodustamine. Kuna Andmekaitse Inspektsioon eeltoodu osas järelevalvet ei teosta, siis ei anna inspektsioon ka hinnanguid, kas sellisel kujul toimikute moodustamine oli korrektne või mitte. Reeglina reguleerivad õigusaktid seda, kuidas mingi toiming tuleb läbi viia. Kui seda ka selliselt tehtud ei ole, siis selle kohta eraldi dokumenti ei koostata, ehk siis igal tegevusel ei saa olla dokumenteeritud alust ehk eraldi dokumenti, mida oleks võimalik teabenõude korras väljastada. Kui vallal soovitud dokumenti ei ole, siis ei ole võimalik seda ka väljastada.

28. Kordame siinkohal veelkord, et inspektsiooni pädevusse ei kuulu järelevalve teostamine selle üle, kas ja milliseid dokumente oli vallavalitsus kohustatud koostama maa ostueesõigusega menetluste läbi viimisel. Inspektsiooni pädevuses on ainult kontrollida, kas teabenõude korral on olemasolevad dokumendid väljastatud või mitte. Lisaks on vaide esitaja edastanud 09.04.2026 Andmekaitse Inspektsioonile ka selgitustaotluse, millele vastatakse eraldi vastavalt märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduses sätestatud korras.

/allkirjastatud digitaalselt/
Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel